

Els efectes de les retallades en la vida de les dones

Ni un pas enrere en la lluita feminista!

La societat catalana continua sent patriarcal?

El sistema patriarcal es basa en una organització social on el col·lectiu homes ostenta el poder, es a dir, és el sistema de dominació del col·lectiu homes sobre la resta de col·lectius.

Aquesta organització social implica, entre altres moltes coses, una divisió de funcions i àmbits socials en relació al sexe. Històricament a les dones se'ns ha relegat a l'àmbit privat (tasques de la llar i cura dels fills/filles) i als homes a l'àmbit públic (on es gestiona el poder).

Alguna persona podria pensar que a la nostra societat aquesta definició de patriarcat està superada, que malgrat que encara queden petites manifestacions de masclisme, no són sinó residus d'un passat que ja ha canviat. És obvi, que la vida i drets de les dones ha millorat en les darreres dècades, que ens hem obert camí en el mercat laboral i que cada cop hi ha més dones amb responsabilitats i poder de decisió.

Però aquesta igualtat de drets és real? Ha canviat realment l'educació sexista? La sexualitat de les dones és lliure? Hi ha realment una igualtat d'oportunitats? Les dones amb poder treballen per millorar els drets socials i polítics de les persones? Existeix un repartiment de tasques a les llars? Qui continua sacrificant la seua carrera professional per la cria de fills/filles? Hi ha una maternitat lliure?

Malauradament el dia a dia ens mostra que no. Ens hem acostumat, com una mena de rutina cruel, que als mitjans de comunicació ens informen de l'assassinat de dones per part de les seves parelles o ex parelles sentimentals. Sabem que milers de dones denuncien cada any violència cap a elles només pel simple fet de ser dones. Coneixem molt bé que a les empreses algunes dones experimenten assetjament sexual o discriminació salarial per ser dona. A ningú li estranya que el poder adquisitiu de les dones sigui inferior al dels homes, perquè tenen accés als treballs assalariats més precaris i menys reconeguts socialment. Tampoc ens sorprèn que les tasques de la llar continuïn recaient en les dones majoritàriament, malgrat que també treballen fora de casa... És, si més no, preocupant que la societat catalana actual assumeixi aquests fets com a "normals". Aquets fets son habituals, però la desigualtat i opressió de la meitat de la població, no pot ser qualificada de normalitat.

El passat recent dels Països Catalans, ens fa entendre perquè a la nostra societat el sexisme continua tan present. No podem oblidar que fa menys de quaranta anys les dones a casa nostra no gaudia dels drets mínims d'autonomia. Durant el franquisme les dones tenien prohibit l'exercici de professions lliberals, no es podien divorciar, l'adulteri femení era un delictes penal, existia la llicència marital que a la pràctica implicava una manca total de llibertat individual, l'educació franquista separava homes i dones, les dones havien de fer un servei social impartit per la *Sección Femenina* (falange) on se les instruïa per a ser submises a l'home i es donaven subvencions per fomentar la natalitat.

Amb la mort del dictador però, les dones van anar agafant consciència de la seva opressió i el feminisme va manifestar al carrer la necessitat d'un canvi radical per acabar amb dita opressió.

La lluita feminista va donar resultats, vam adquirir drets civils i polítics però malauradament la transformació social no es va produir perquè en aquest país cap institució ni govern ha dut mai a terme els projectes i inversions suficients per aconseguir una veritable transformació social que acabés amb el patriarcat. Hi ha hagut millores però el present ens mostra que no han estat suficients.

Hi ha drets però, que després de tant anys encara no hem assolit, com ara el dret a decidir vers la nostra maternitat i el nostre cos. L'actual govern de l'Estat espanyol ha informat d'una futura reforma de la normativa sobre l'avortament. Una reforma que segons les informacions aportades pel mateix govern, acabarà amb la pràctica lliure de l'avortament durant les primeres 14 setmanes de gestació i es pretén tornar a la llei de supòsits (és a dir, que tornarà a estar tipificat com a delictes excepte en certs supòsits). A la pràctica aquesta llei tornarà a fer que una dona que vulgui interrompre el seu embaràs hagi de passar per la humiliació d'un reconeixement psicològic i que en última instància sigui un metge o metgessa, i no la pròpia dona, qui acabi decidint si serà mare o no.

Si volem acabar amb la desigualtat d'oportunitats entre homes i dones, cal invertir en educació i serveis socials perquè la desigualtat entre homes i dones deixi de ser una realitat, cal crear mecanismes per assegurar que els drets laborals es compleixen i que allò que apareix a les lleis deixa de ser paper mullat.

Però malauradament aquest no és el camí que han pres els nostres polítics ans al contrari actualment, sota l'excusa de la crisi, estem veient com els serveis socials públics són desmantellats i els drets de les dones pateixen un retrocés important.

Potser la majoria de les dones del nostre país no siguin conscients de la importància que tenen els serveis públics per a garantir la igualtat d'oportunitats.

Precisament aquest és l'objectiu d'aquest escrit :

- Denunciar amb contundència la relació entre intervenció social per part de les administracions i l'autonomia de les dones
- Reflexionar vers els efectes que la crisi està tenint sobre les dones i les conseqüències que en tindrà en el futur si la societat catalana no és capaç de reaccionar.

Per què afirmem amb tanta rotunditat que la societat catalana continua sent patriarcal?

1. Desigualtats en l'àmbit laboral:

A nivell europeu:

- Les dones cobren un 17% menys que els homes, malgrat que les dones representen un 59% dels títols universitaris de la UE.
- Segons l' euro baròmetre : 8 de cada 10 europees recolza que s'ha de prendre mesures urgents per pal·liar la desigualtat salarial per qüestió de gènere a Europa. Els estats on els i les seues habitants perceben més la desigualtat són l'estat francès i espanyol (on la temporalitat és un tret propi del treball assalariat de les dones).
- Les dones empresàries representen un 8% de les dones actives en el món laboral, davant un 16% en el cas dels homes.

Font:Publicacions de la Unió

Europea,desembre 2011

A Catalunya:

▪ Dades salari brut anual:	Dades preu hora:
Dones 25.479,74 euros.	Dones 13,91euros.
Homes 19.735,22 euros.	Homes 16,93euros.

Font:

Idescat,2010(revisat 30-11-12)

- Increment de l'atur:

Atur dones	+ 8,3%
Atur homes	+6,6%

Font: idescat, gener

2012

- Inactivitat laboral:

Dones	27,5%
Homes	16,3%

Font: enquesta ocupació i gènere GESOP,

2012

- Persones directives de les empreses i les administracions públiques.

Dones	33%
Homes	67%

activa,2010.

Font: enquesta de la població

2. Desigualtat en les tasques de la llar i d'atenció i de cura:

A nivell Europeu:

- A la Unió Europea només treballa el 67% de les dones amb filles o fills davant un 92% en el cas dels homes.

A Catalunya:

- Les dones dediquen 28,98 hores a la setmana a les tasques de la llar i la família, davant de les 16,45 hores que dediquen els homes. Alhora les dones també dediquen 6.50 hores diàries al treball assalariat davant les 7.51 dels homes.

Font:

idescat, 2011

- Els homes representaren el 1% dels permisos de paternitat/maternitat.

Font: tresoreria general de la seguretat social.

- El 46,1% de les dones inactives que no busquen feina ho fan per motiu de cura a altres persones (filles/fills, persones amb discapacitat, gent gran...), mentre que el 42,4% dels homes inactius que no busquen feina ho fan per que estan cursant estudis.

Font: enquesta ocupació i gènere, GESOP

2012

3. Violència contra les dones:

A nivell Europeu:

- Al 2008 només 17 països europeus feien recompte de dones assassinades per qüestions de gènere .
- Malgrat la mancança de dades del conjunt dels estats membres es calcula que un 25% de dones ha patit violència física relacionada amb el fet de ser dones, almenys un cop a la seva vida

Font: Observatori de la violència de gènere

A Catalunya:

- Als Països Catalans durant el tercer trimestre del 2012 van haver 10.751 denúncies per violència de gènere.

Font: CGPJ, 2012

- Només a Catalunya al 2011 es van fer més de 18.000 denúncies per violència de gènere.
- La línia d'atenció a les dones en situació de violències rep més de 10.000 trucades a l'any.

Font: idescat ,gener 2012.

- 12 dones assassinades per violència de gènere a Catalunya al 2012. El 78% d'aquestes dones no havien denunciat al seu agressor.

Font: Instituto de la mujer.

Com afecta la crisi i les retallades que estem patint als drets de les dones?

Estudis feministes adverteixen que l'actual crisi econòmica és un factor de risc de la violència de gènere. En situacions com les que estem vivint actualment el nombre de famílies amb problemes econòmics augmenta cada dia i això crea moltes tensions en l'àmbit familiar.

Davant aquestes expectatives el Govern de Catalunya no ha incrementat els recursos per fer front a aquesta hipotètica situació sinó que ha desmantellat alguns d'ells (recursos que sempre hem considerat insuficients com ens mostren les dades).

Malgrat que l'actual Govern repeteix constantment que les retallades no vulnereu els drets de la ciutadania i que responen a una millor gestió però no posen en perill els drets fonamentals de les persones, la realitat és una altra i malauradament la població catalana ja comença a ser conscient del que veritablement impliquen les retallades.

Aquestes retallades afecten directament a la lluita contra les manifestacions més extremes de violència contra les dones, malgrat que el senyor Francesc Homs reitera una i mil vegades (paraules textuais) que les “dones maltractades no salta de l'ordre de prioritats”, la realitat és que el govern de Convergència i Unió no va tardar gaire, des de la seva arribada al poder de la Generalitat, a eliminar recursos per millorar les condicions de vida d'aquelles dones que es troben en situacions de violència.

Què programes han eliminat i quines retallades han aplicat vers la violència de gènere?

- Eliminat el Programa de Seguretat contra la violència masclista: Depenia d'Interior i aquest programa s'encarregava de fixar una estratègia comuna en la lluita contra la violència de gènere i formar als policies en matèria de violència de gènere.
- La llei vigent a Catalunya contra la violència de gènere (Llei 5/2008) atorga una gran responsabilitat i funcions a l' Institut Català de les dones, però malgrat aquesta responsabilitat els seus pressupostos han patit retallades importants (al 2010 es van invertir 11.7 milions d'euros, al 2011 es van invertir 9.8 milions d'euros i al 2012 van ser 9.7 milions) i ha suposat el tancament de dos centres: l' Institut català de les dones a la Catalunya Central (que estava a Vic) i el de l'Alt Pirineu i Aran.

Creiem que aquestes retallades en l'àmbit de la lluita per acabar amb la violència de gènere és un pas enrere inacceptable, creiem que una desigualtat que provoca víctimes mortals i milers d'agressions cada any mereix un tractament preferencial per part de les administracions. El

fet d'eliminar programes o organismes que treballaven en aquest sentit, mostra el posicionament de Convergència i Unió vers l'opressió de les dones, una ideologia conservadora que defensa la família tradicional i que no qüestiona els seus efectes opressors. En aquest sentit cal destacar un fet gens inofensiu i que ens mostra el tarannà en matèria de gènere de l'actual govern. L' Institut Català de les dones ha passat a dependre del Departament de benestar i família, passa a ser tractat no com una qüestió d'igualtat o drets socials sinó de l'àmbit familiar. Cal destacar també que la terminologia emprada per l'actual govern implica un nou pas enrere, parla de dones maltractades i no de violència de gènere o masclista, desvinculant així la violència contra les dones de l'estructura social.

Com afecten les retallades a les treballadores assalariades?

Les dones ocupen els llocs de treball pitjors pagats i amb menys reconeixement social (com mostres les dades).

- **La temporalitat, l'economia submergida i la precarietat** afecten de manera molt directa a les dones treballadores. Aquesta precarització del treball es dona especialment al sector serveis, sector en el que treballen la majoria de les dones catalanes. Al 2012 el 86,1 % de les dones que treballen ho fan en el sector de serveis.
- **La reforma laboral:** aquesta nova retallada en els drets dels treballadors i treballadores afectarà especialment a les dones treballadores. Aquesta reforma implica una gran precarietat de les condicions laborals (el que la patronal anomena flexibilitat), permetent que els horaris siguin flexibles, això vol dir que l'empresa pot canviar l'horari dels treballadors i treballadores sempre que ho consideri convenient. Llavors, com serà possible la conciliació familiar i laboral? Amb aquestes noves regles de joc les dones amb responsabilitats familiars tindran grans dificultats per poder gestionar el temps sense un horari laboral fixe.
- **Acomiadaments del sector públic:** les retallades han implicat i estan implicant una gran quantitat de acomiadaments del sector serveis. Educació, empreses públiques i sector sanitari (especialment infermeria) són serveis que tradicionalment han comptat i compten amb una forta presència femenina. A l'any 2012 de les dones assalariades un 17,90% ho són del sector públic (davant un 9,4% dels homes).
- **Atur:** si bé és cert que a l'actualitat el percentatge d'homes i dones aturades a Catalunya és semblant, l'atur de llarga durada en el cas de les dones s'ha multiplicat gairebé per quatre des que va començar la crisi, passant del 1.8 % al 2006 al 7% al 2010 i al gener del 2012 l'atur femení experimenta un increment del 8.3% .

Desigualtat en els sous, desigualtat d'oportunitats, desigualtats per accedir a llocs de treball amb responsabilitat, desigualtat en l'atur de llarga durada, desigualtat en les condicions de treball... A la nostra societat la desigualtat entre homes i dones al mercat laboral és una realitat com mostren les dades però sembla que l'actual govern de CIU no té cap intenció d'acabar amb ella perquè les seves retallades també han implicat l'eliminació d'un dels pocs recursos (totalment insuficients) dels que disposava Catalunya per acabar amb dita desigualtat.

- **Eliminació de la Direcció general d'igualtat d'oportunitats en el treball:** Des d'aquest organisme es treballava per la conciliació de la vida laboral i personal de les dones, desenvolupava la figura d'agents d'igualtat als ajuntaments i empreses privades i promocionava dones per a càrrecs de direcció.

Com afecten les retallades en els serveis socials als drets de les dones?

Les retallades dels serveis i drets socials repercuteixen de manera molt directa en les dones, però per què? Per aconseguir avançar cap a la igualtat d'oportunitats i l'autonomia personal de les dones, calen uns serveis públics de qualitat que assumeixin aquelles tasques que tradicionalment han fet les dones. Si hi ha retallades en l'assistència a la gent gran, si hi ha retallades a les escoles bressols, si hi ha retallades en els serveis socials en general, si no hi ha inversió en reeducar a la població vers els comportaments sexistes... la carrega del treball domèstic, reproductiu i de cura tornarà a caure a les espatlles de les dones impossibilitant cap tipus de reconciliació entre la vida laboral i personal per a les dones. Suposant un retrocés important dels drets de les dones.

Alguna persona podria pensar que no té perquè ser així, que potser ara que moltes famílies tenen a més d'un membre a l'atur, bé es podria produir un repartiment més just de les tasques de la llar i de cura i que per tant aquestes retallades en els serveis públics no tenen perquè tenir efectes nocius per a les dones concretament. Res ens agradaria més, però els canvis socials no es produeixen per art de màgia, sinó que necessiten del recolzament de les institucions (com ara per exemple una educació i reeducació de la societat en valors no sexistes) i ni que dir té, que aquest esforç no s'està fent des dels poders fàctics.

A més a més els pocs estudis que s'han realitzat per avaluar els efectes de la crisi en les dones ens diuen just el contrari. Un clar exemple són les conclusions de l'informe de recerca: dones en crisi de la fundació de dones SURT (informe finançat per L' Institut Català de les dones).

Segons les entrevistes realitzades a dones catalanes, sembla que els canvis en la situació familiar (marit i/o filles/fills en l'atur) no ha variat el més mínim els hàbits vers les tasques de la llar i la cura sinó que aquests continuen recaient majoritàriament en les dones.

Analitzem de manera més detinguda com aquestes retallades socials repercuteixen de manera gens favorable vers la igualtat entre dones i homes:

Retallades en la sanitat:

Les retallades en la sanitat impliquen retallades en els serveis. El govern de la Generalitat ha retallat el pressupost en sanitat del 2012 en relació al 2010 un 13.13% (segons l'informe de la Federació de Asociaciones para la defensa de la sanitat pública). En aquest informe, que és estatal, és fa especial menció als tancaments de centres, plantes, quiròfans i disminució de guàrdies que s'estan produint a Catalunya.

Aquestes retallades tenen conseqüències concretes:

- Incentivació del règim d'hospitalització ambulatoria (t'operen i te'n vas a casa). Aquest fet és una conseqüència de les retallades en els llits als hospitals per exemple a l'Hospital verge de la Cinta a Tortosa, els llits s'han reduït un 32%. Aquestes persones requereixen de les atencions de postoperatori, és a dir, alguna persona que li realitzi les tasques de la cura.
- Retallades als horaris de consultes externes. A alguns hospitals del país les consultes externes han reduït l'horari i alguns han passat a oferir consultes externes només en horari de matí.

Aquesta mesura té diverses conseqüències : La primera és l'augment de llista d'espera (segons l'informe de la Federació de Asociaciones para la defensa de la sanitat

pública a Catalunya s'ha incrementat les llistes s'espera amb 25.000 pacients més), la qual cosa pot implicar més atencions per part d'algun familiar mentre s'espera la cura . La segona és la manca de flexibilitat horària que pot dificultar la conciliació laboral i familiar (especialment d'aquelles que són mares).

- Retallades de pressupost i tancaments de CAP (Centres d'atenció primària). Pot repercutir vers la detecció i tractament d'aquelles dones que pateixen les formes més extremes de violència de gènere. En aquest s centres es detecten a Catalunya el 40% d'agressions masculines i per altra banda, la reducció del pressupost impedeix que els professionals del sector puguin rebre una adequada formació en detecció i tractament de la violència cap a les dones.

Conclusió: Les persones malaltes necessiten cada cop més atenció a casa per algun membre de la família i això implicarà demanar més permisos a la feina, reduccions de jornada i en casos de malalties cròniques fins i tot la necessitat de deixar el treball. Aquesta situació perjudicarà en les cotitzacions i futures prestacions que implicaran un retrocés important en l'autonomia de les dones, perquè com ja hem dit a la nostra societat el sexisme continua molt vigent i aquests esforços acaben recaient sobre les dones .

Retallades a l'educació:

L'educació de la societat és una eina fonamental per acabar amb el sexisme i en aquest sentit la importància del sistema d'ensenyament per aconseguir aquest fi és evident. Fins i tot les pròpies lleis vigents que analitzen les causes i possibles solucions de la manifestació més cruel del sexisme (violència física i psíquica cap a les dones) així ho valoren: Tant a la llei 5/2008 vigent a Catalunya per eradicar la violència masculina, com el pla integral contra la violència de gènere del 2004 nivell estatal, afirmen que només si acabem amb el masculisme acabarem amb la violència contra les dones i totes dues lleis atorguen una gran importància al paper que en aquest sentit han de jugar escoles, instituts i universitats. Tant és així que al capítol 4 de la llei 5/2008 parla de l'àmbit educatiu i a l'article 13 es dictamina que els currículums educatius han d'aplicar el principi coeducatiu i a l'article 14 ens diu que el departament de l'administració de la generalitat, competent en matèria educativa, ha de supervisar els llibres de text i de més material didàctic per garantir que aquest responen als principis de coeducació. Per altra banda l'article 15 parla de la formació i capacitat del professorat en la coeducació.

Vol dir això que a Catalunya tenim un model coeducatiu als centres d'ensenyament?

No i aquesta llei ens mostra potser millor que qualsevol altra fins a quin punt les lleis són al nostre país paper mullat. Ni l'anterior govern de la Generalitat ni l'actual han invertit en un projecte seriós i real per acabar amb el sexisme a les aules sinó tot el contrari, s'han retallat els pressupostos generals en educació (al 2011 el pressupost en educació a Catalunya va disminuir un 7.4% menys és a dir, es van invertir 400 milions menys)*.

Aquesta tendència a retallar en educació manifesta la poca voluntat per part dels governs en inversió per dur a terme els canvis necessaris en el sistema d'ensenyament en clau no sexista.

*Font: informe Impacto de la crisis en educacion.2011. CCOO

Enseñanza

Retallades en les escoles bressol:

L'existència d'una ampla xarxa d'escoles bressol públiques i gratuïtes ha estat des de sempre una reivindicació del feminisme. Per què? Com hem repetit en múltiples ocasions durant aquest dossier i com mostren les dades aportades a l' inici del mateix, les dones - mares assumeixen majoritàriament les tasques de cura de les filles/fills i per tant és de vital importància l'existència de recursos públics que permetin la seva conciliació laboral, personal i familiar.

Les retalles en serveis públics també han afectat a les subvencions de les escoles bressol, al 2012 aquest pressupost s'ha retallat un 11%, és a dir, que si abans per plaça es pagava per part de la generalitat 1800 euros anuals ara en paga 1.600 euros.

En temps de crisi, en la que moltes famílies estan passant veritables problemes econòmics, el govern no està ajudant a la població sinó ofegant-la fent-li pagar més per uns serveis imprescindibles. Si el copagament (o potser seria més adequat parlar de repagament) dels serveis públics és la via triada pel govern i cada cop el sou és menor arribarà un moment en que moltes persones no podran fer ús d'ells i si pagar una escola bressol no resulta rentable, qui renunciarà al treball? Qui assumirà les tasques de criança i cura? Només un sistema de serveis públics i gratuïts pot garantir l'autonomia de les dones en una societat en la que, com hem vist, la majoria de les dones es continuen carregant de les tasques de la llar i la cura.

Retallades en les beques de menjadors i transport escolar:

El sistema de beques per cobrir serveis tant importants com ara els de menjador i transport escolar, ha estat sempre a Catalunya insuficient, com adverteix l'informe del maig del 2010 del Síndic de Greuges. Tant si comparem la normativa Catalana amb l'estatal o l'europea, veiem que Catalunya té un sistema de beques molt per sota de la resta.

A més a més, sota l'excusa de la crisi, aquests serveis s'han retallat: al 2011 els Consells Comarcals (que són els que gestionen aquestes beques) van rebre 20 milions menys d'euros.

Aquesta retallada en el pressupost ha suposat supressió de rutes en el cas del transport i augment del copagament en tots dos serveis.

Tots dos serveis tenen gran importància per poder conciliar la vida familiar i laboral de les dones i amb l'augment de les taxes d'aquests serveis ens tornem a fer la mateixa pregunta: si una família no pot pagar aquests serveis, qui acabarà fent-se càrrec d'aquestes tasques en l'àmbit familiar? No cal dir que en cas de famílies monoparentals la combinació és pràcticament impossible.

Retallades en altres serveis socials:

En època de crisi econòmica els pressupostos dedicats a serveis socials en general hauria d'augmentar, perquè és en aquests moments en que la població més els necessita, però aquesta no és la política que s'està duent a terme sinó tota la contrària.

Als pressupostos del 2011 la despesa social va disminuir 1200 milions, és a dir, va caure un 10% respecte al 2010. la despesa del departament de benestar i Família va caure al 2011 un 10%, amb una retallada del 74.6% del programa d'atenció de les famílies i la supressió de la prestació universal de les famílies amb infants de 0-3 anys. També han desaparegut programes destinats a persones amb discapacitat, com el de la supressió de barreres o el d'atenció social... Totes aquestes retallades en els serveis socials com venim explicant al llarg de tot aquest dossier afecten de manera molt concreta a les dones.

Les retallades en serveis i drets socials són inevitables?

Des de que va començar la crisi les polítiques de retallades en serveis i drets socials ha estat una constant i cada cop el discurs per part de polítics i empresaris és el mateix: no hi ha alternativa. Se'ns diu constantment que la caixa està buida i que no hi ha líquid per poder invertir en polítiques socials. Ja hem vist que sense aquestes polítiques la desigualtat entre dones i homes es perpetua i fins i tot es poden produir passos enrere importants en els drets de les dones. Però és real? És veritat que no hi ha alternativa? No, només és una qüestió de prioritats i la prioritat de l'actual govern no és la de garantir el benestar de la població en general sinó la de garantir els privilegis d'uns quants que cada cop s'enriqueixen més a costa de l'empobriment de la majoria de la societat.

Alternatives per no retallar en drets i serveis socials:

- **Perseguir el frau fiscal** (dades de GESTHA. Sindicato de Técnicos del Ministerio de hacienda):

A Catalunya el frau representa 16.000 milions d'euros (economia submergida un 23% del PIB)

El 72% del frau fiscal el fan les grans empreses i fortunes (el 82% de les empreses de

l'IBEX tenen seu o filials a paradisos fiscals)

- **Impost de successions** (font Informe CCOO):

Entre 2008-2011 s'ha reduït un 82% la recaptació de l' impost: s'ha deixat d'ingressar

avora 700 milions anuals.

Aquest impost es paga a Alemanya, Itàlia, Holanda, Gran Bretanya ...

- **Casa reial:**

Despesa oficial és de 8.4 milions d'euros.

Seguretat, treballadores/treballadors, manteniment patrimoni, protocol... uns 560 milions.

- **Despesa militar:**

Entre el 2000-2010 ha augmentat un 30% (Centre d'estudis per la Pau J:M:Delàs)

- **Sou màxim** proposat pels sindicats de 5000 euros/mes bruts per als càrrecs polítics assignats, personal directiu i alts càrrecs del sector públic.

La mesura afectaria un 3% dels treballadores/treballadors de l'administració i suposaria un total de 800 milions d'euros anuals.

Indiferència del govern vers la desigualtat entre homes i dones:

Que la societat catalana és patriarcal i que un dels seus múltiples efectes és la desigualtat d'oportunitats entre homes i dones és quelcom que ningú pot negar. Que el patriarcat afecta a tots els àmbits de la societat també és quelcom que malauradament no podem negar (àmbit laboral, doble explotació al fer-se càrrec de les tasques de la llar i de la cura, ensenyament androcèntric, mitjans de comunicació i publicitat sexista, a la política i associacionisme on

les dones continuen sent una minoria...). I què totes les anàlisis (fins i tots les realitzades pels poders fàctics) reconeixen la necessitat d'una intervenció transversal que afecti a tots els àmbits de la societat, també és innegable.

Què cal fer per acabar amb aquesta desigualtat?

- Projecte no sexista elaborat de manera transversal i amb pressupost necessari per acabar amb un sistema d'ensenyament sexista (revisió del currículum i material didàctic, formació obligatòria en aquesta matèria al professorat, càrrecs de persones que coordinin aquesta feina i s'assegurin de l'aplicació als centres...)
- Invertir en programes d'educació continuada per a la gent adulta (campanyes de sensibilització, tallers subvencionats en organismes oficials i entitats associatives..)
- Programa de penalització, recolzat legalment i projectes amb inversió suficient , que treballin amb mitjans de comunicació i empreses per una publicitat que no reproduïxi rols sexistes.
- Lleis i organismes que facin complir la igualtat d'oportunitats al mercat laboral (lleis que han de ser concretades als convenis col·lectius i organismes que garanteixin el compliment).
- Llei de gratuïtat i despenalització de l'avortament.
- Programes i campanyes en educació sexual que acabin amb el patró heterosexual i patriarcal existent a l'actualitat.
- Reconeixement de les treballadores a l'àmbit domèstic , tant a nivell social com legal.
- Inversió en serveis públics que es facin càrrec de les tasques que històricament han desenvolupat majoritàriament les dones en l'àmbit familiar (residències públiques i gratuïtes per a gent gran, ajudes per la cura de persones amb dificultats, escoles bressols, beques de menjador i transport...).
- Projectes d'investigació feministes i antipatriarcal.

Per què els governs de la Generalitat no han realitzat aquestes mesures?

La majoria d'aquestes actuacions estan reflectides a la llei vigent contra la violència de gènere, tant a Catalunya com a nivell estatal, però com hem dit anteriorment no deixen de ser paper mullat perquè no hi ha recursos per desenvolupar-les.

Així doncs, aquesta llei no es més que un grapat de bones intencions sense projectes concrets ni pressupostos designats per posar-la en pràctica.

Això ens fa concloure que els polítics amb poder saben el que cal fer i si no ho fan, senzillament és perquè no volen, no està entre les seves prioritats acabar amb la desigualtat existent entre homes i dones. Hem vist també, que l'excusa a l'actualitat no pot ser la crisi, perquè hi ha alternatives a les retallades en drets i serveis socials.

Malauradament la comunió entre capitalisme i patriarcat és una unió que resulta molt rentable des d'un punt econòmic i des d'una lògica capitalista.

Ara potser, de manera més clara que mai veiem els interessos que representen els nostres polítics amb poder, hem vist com els diners públics financen bancs, els mateixos que han provocat la crisi, hem vist com les conseqüències de la crisi l'estem pagant la gent

treballadora i com les grans empreses continuen tenint guanys milionaris. És clar, que a l'actual sistema econòmic el protagonista no són les persones sinó el capital. I al capital li resulta molt rentable el sistema patriarcal. Per què? Mentre les dones continuem fent-se càrrec de les tasques de la llar i la cura aquests serveis no els haurà de pagar l'administració pública o les empreses no hauran d'augmentar els sous als treballadors i treballadores perquè puguin pagar aquests serveis.

Durant tots aquests anys de “bonança econòmica” hem vist com les grans inversions del govern han estat grans esdeveniments o infraestructures, que no beneficiaven a la majoria de la població però enriqueix a les empreses que duen a terme els grans projectes. Pràctiques que, com estem veient a tots els Països Catalans, han suposat nombrosos casos de corrupció. És més clar que mai que els governs no han realitzat una bona gestió dels diners públics, entenent com a bona gestió beneficiar a la majoria de la població.

Sense voluntat d'invertir en els serveis públics, la possibilitat d'acabar amb una pràctica injusta a la nostra societat com és el repartiment desigual de les tasques de la llar i la cura és nul·la.

Si a més no s'inverteix en educació per assegurar que el futur no reproduirà els rols sexistes del present i passat, la pretensió d'acabar en la desigualtat entre homes i dones simplement és quimèrica.

Concloem per tant que la lògica del capitalisme no respon al benestar de les persones i per tant que la desigualtat entre homes i dones no és cap prioritat per als que representen els seus interessos.

Ni un pas enrere en la lluita feminista:

La pretensió de qualsevol organització o col·lectiu que defensi la igualtat d'oportunitats necessàriament ha de lluitar per acabar amb el sistema patriarcal. Els seus efectes són múltiples i afecten a tota la societat malgrat que nosaltres avui ens hem centrat en parlar en les conseqüències que afecten a les dones.

Quan denunciem les retallades en els serveis públics no ho fem perquè creiem que les tasques de la cura han de ser assumides per les dones, la nostra pretensió és acabar amb una societat que educa i imposa rols en funció del gènere. Però partim de l'anàlisi de la realitat i per tant denunciem aquells fets que, en la situació actual, afectaran majoritàriament a dones.

És a dir, volem acabar amb els rols sexistes però aquests encara existeixen i fan que la majoria de dones tinguin una sobrecarrega que en dificulta l'autonomia i en limita les oportunitats.

Què podem fer per aturar aquestes retallades en drets i serveis socials i caminar cap a una societat justa i sense desigualtats de qualsevol tipus?

Tenint en compte que el sistema polític català no permet la participació de la ciutadania, més que un cop cada quatre anys, la nostra ferramenta de transformació social ha de ser la denuncia i la mobilització social. Només si fem patent el nostre descontent al carrer i ho fem de manera unitària tindrem capacitat d'aturar aquest retrocés en drets tant gran que estem patint la societat en general i molt especialment les dones.

Cal que les dones prenguem consciència de com l'actual crisi i l'actuació política davant aquest context ens afecta de manera molt concreta i ens allunya de la igualtat i la manca de violència masclista. Cal sortir al carrer i assenyalar els culpables d'aquest retrocés dels nostres drets i pressionar perquè aquesta crisi no es converteixi en l'excusa perfecta per desfer el camí que amb tant d'esforç i durant tant de temps s'ha fet des del feminisme per anar millorant les nostres condicions de vida.

Si no ho fem, d'aquí uns anys quan fem la vista enrere ens adonarem de tots els drets que hem perdut pel camí i com la nostra situació laboral, social i personal s'apropa més a la de segles anteriors.

Si no lluitem contra el sistema patriarcal, si no ens unim per avançar en els nostres drets perdrem tot allò aconseguit, perquè estem veient com a tot arreu s'estan negant drets que ja s'havien aconseguit fa anys.

Perquè les primeres de ser expulsades del mercat laboral en època de crisis a la llarga serem nosaltres, les dones i sense serveis socials que assumeixin les tasques de la cura i sense una inversió en educació perquè les tasques de la llar siguin repartides per igual entre homes i dones, podem acabar dedicant (no de manera triada sinó imposada) la nostra vida a la cura dels altres i les tasques de la llar.

